

بومی‌سازی شاخص‌های مدیریت کارآفرینی پایدار گردشگری در هتل‌های ایران

عبدالرضا رکن‌الدین افتخاری^۱

مهدی پورطاهری^۲

افسانه پورجم علویجه^۳

چکیده:

مفهوم پایداری در صنعت گردشگری مفهومی اثرگذار و بحث‌برانگیز در چند دهه اخیر در سراسر جهان بوده است. سازمان‌ها و شرکت‌ها غالباً به عنوان عاملان اصلی ایجاد مسائل زیست‌محیطی و اجتماعی و در نتیجه منشأ ناپایداری در جامعه شناخته می‌شوند. هتل‌ها نیز به عنوان یکی از بخش‌های مهم صنعت گردشگری آثار مختلفی بر محیط برجای می‌گذارند اما مظاهر پایبندی به اصول توسعه پایدار در بین کسب و کارهای مختلف صنعت گردشگری و از جمله هتل‌ها در ایران، چندان گسترده نیست. بسیاری از نویسندگان متأخر، کارآفرینی را موتور محرکه توسعه پایدار دانسته و معتقدند قدرت نوآورانه کارآفرینی، انقلاب صنعتی بعدی و آینده‌ای پایدارتر را به همراه خواهد داشت. اما مفهوم پایداری بسیار پیچیده است و عملیاتی کردن و سنجش میزان پیشرفت در مسیر پایداری در همه حوزه‌ها بسیار دشوار بوده و نیازمند تدوین شاخص‌های دقیق و سازگار و مناسب است. بنابراین، مقاله حاضر به دنبال پاسخ به این پرسش است که فرایند بومی‌سازی شاخص‌های مدیریت کارآفرینی پایدار در هتل‌های ایران چگونه است؟ بدین منظور با استفاده از روش توصیفی-تحلیلی و پیمایش و نظرخواهی از استادان، خبرگان و متخصصان، به شیوه دلفی به ارائه شاخص‌ها و معیارهای مناسب (بومی‌شده) برای اندازه‌گیری پیشرفت به سوی کارآفرینی پایدار در هتل‌های ایران پرداخته شده است. بر اساس یافته‌های تحقیق در مجموع ۵۶ شاخص، معرفی گردید که از آن میان، ۱۹ شاخص معرف پتانسیل‌های کارآفرینی و پایداری، ۴ شاخص معرف قصد و نیت، ۱۱ شاخص در بعد اقتصادی، ۶ شاخص در بعد اجتماعی، ۸ شاخص در بعد زیست‌محیطی و ۸ شاخص نیز در بعد نهادی شناسایی شدند که متناسب با شرایط کسب و کارهای گردشگری از جمله هتل‌ها در ایران هستند.

واژگان کلیدی: توسعه پایدار گردشگری، مدیریت کارآفرینی، کارآفرینی پایدار، هتل

^۱استاد گروه علوم جغرافیایی و سنجش از دور، دانشگاه تربیت مدرس

^۲استاد گروه علوم جغرافیایی و سنجش از دور، دانشگاه تربیت مدرس

^۳نویسنده مسئول: دانشجوی دکتری مدیریت گردشگری دانشگاه علم و فرهنگ (a.pourjam@usc.ac.ir)